

Stel je de Leidse grachten niet voor als een soort Great Barrier Reef. De singels, voortdurend omgewoeld door bootschroeven, zijn zo transparant als erwtensoep. Maar er zijn ook kristalheldere achterafwatertjes vol snoeken en karpers zo lang als je arm. Dat is ook het domein van Aaf Verkade, die al snorkelend de visstand in kaart brengt.

SNOEKENJACHT IN SNORKELPARADIJS KIJFGRACHT

Haar biotoop is de grachtjes ten zuiden van de Haven, waar vrijwel niet gevaren wordt. Het is een groene onderwaterwereld met weelderige planten en ten minste drie snoeken. Aaf Verkade herkent hen aan hun littekens. Alle zwiigende grachtenbewoners worden zo veel mogelijk vastgelegd in een smoelenboek op haar site onderwaterinleiden.nl. Ze werkt samen met de gemeente, met Naturalis en natuurorganisatie Ravon, die een visatlas Zuid-Holland samenstelt. Er moet nog een vierde snoek in de gracht rondwaren, maar die is schuw. Karpers daarentegen, beesten van soms wel tachtig centimeter lang, komen ongevaagd naar haar toe. „Ik lag onderwater en voelde opeens dat er iemand naar me keek. Ik keek over mijn schouder en daar lag hij. Ik had helemaal hartkloppingen. Hij bekeek me van top tot teen, zo dichtbij dat ik alleen schubben kon fotograferen. In juni zitten karpers vol hormonen dus dan zijn ze nergens bang voor.”

Deze zomer zoekt Verkade met name naar de rivierdonderpad. „Dat is een spuuglelijke vis die tot nu toe niet is waargenomen in de Leidse grachten. Maar als we hem vinden, is dat het een bewijs dat de waterkwaliteit enorm is verbeterd.” Waarschijnlijk wint ook de gevreesde Amerikaanse rivierkreeft

Grachten helder door baggeren

Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft jaren werk gehad aan het uitbaggeren van de Leidse grachten. De bedoeling daarvan is ondermeer dat onderwaterleven weer de ruimte krijgt. 600.000 kubieke meter bagger is uit het water gehaald, vermengd met bouwpuin, fietsen en af en toe een molensteen of een Volkswagen Kever. Het baggeren gaat nog steeds door. Op dit moment wordt ook veel in de Bollenstreek gebaggerd. Bij de werkzaamheden wordt ook rekening gehouden met de watersport. Zo werd het uitdiepen van de Haarlemmertrekvaart in overleg met het bedrijfsleven in 2011 uitgesteld tot na het watersportseizoen.

terrein. Chinese wolhandkrabben zijn daarentegen verdwenen. In 2010 waren er nog tientallen, vorig jaar niet één. Dan is er nog het raadsel van de karpers, die halverwege de zomer opeens weg waren. De vraag is: gebeurt dat deze zomer ook weer? En waarom?

Op de bodem vindt ze niet alleen vissen. De ober van restaurant Dok2 aan de Haven vroeg haar om even te kijken naar zijn fiets, die onbekenden in het water hadden gegooid. Ook de sleutelbos van de burens van de Kijfgracht kon ze weer terugvinden. Alleen een overboord gevallen iPhone kon ze niet meer vinden, de eigenaar had al met een schepnet de bodem omgeroerd.

Is Verkade's onderwaterwerk een uitnodiging aan iedereen om maar in het water te springen met een snorkel? Dat niet. Zwemmen, en dus snorkelen, is officieel verboden in de Leidse grachten. Verkade is druk bezig om van de gemeente een ontheffing of gedoogstatus te krijgen. Ze gebruikt felgekleurde boeien en andere maatregelen om aanvaringen en ongelukken te voorkomen. Het Hoogheemraadschap heeft bij de laatste baggeronde duizenden fietsen uit het water gehaald, maar dagelijks verdwijnen er nieuwe in. Overal kunnen roestige spaken onder het wateroppervlak schuilen, dus

zwemmen is gevaarlijk. Ex-topbankier Nout Wellink loopt nog steeds mank door een ongelukkige duik in het Rapenburg in zijn studententijd.

© Arthur de Bruin

SILVIA SCHROEDER

In de boot

op oer-Hollands water

VOORJAAR 2012

Gratis
meenemen

- Rondje Kagerplassen met andere ogen
- Stop eens een rivierkreeft in de pan
- Varen van Leiden naar Utrecht
- Agenda met alle evenementen langs het water

COLOFON

In de Boot is een uitgave van het Leidsch Dagblad. Het vaarmagazine verscheen als bijlage bij de krant van 28 april en is verder verspreid langs de Hollandse en Utrechtse Plassen.

(c) Cazandra-Photographs 2011

In de boot

op oer-Hollands water

VOORJAAR 2012

**Gratis
meenemen**

- ≡ Rondje Kagerplassen met andere ogen
- ≡ Stop eens een rivierkreeft in de pan
- ≡ Varen van Leiden naar Utrecht
- ≡ Agenda met alle evenementen langs het water

COLOFON
In de Boot is een uitgave van het Leidisch Dagblad. Het vaarmagazine verscheen als bijlage bij de krant van 28 april en is verder verspreid langs de Hollandse en Utrechtse Plassen.